

การให้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษานักศึกษาพยาบาลสังกัดกรมมหาวิทยาลัย

เรือโทหญิง สุภัทรา เลี้ยววงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของกา รัชศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

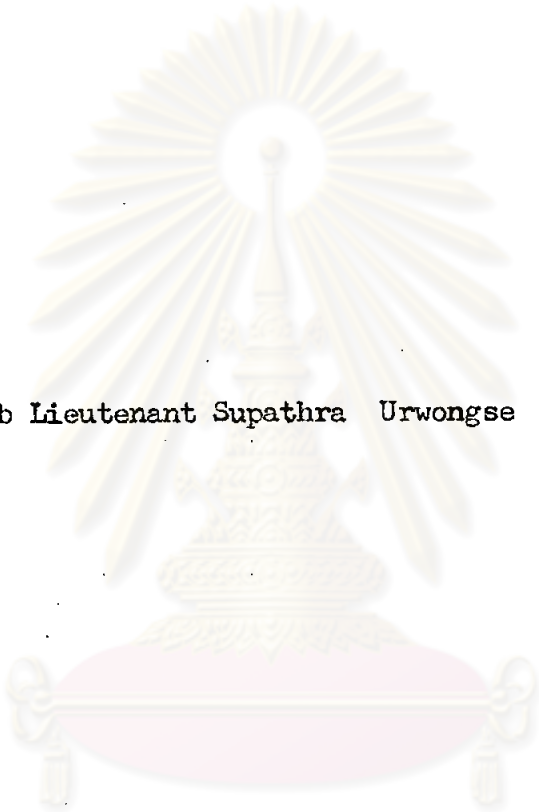
ISBN 974 - 561 - 693 - 1

011188

117034888

14-

MORAL REASONING OF NURSING STUDENTS IN THE SCHOOLS OF NURSING
UNDER THE AUSPICES OF THE OFFICE OF UNIVERSITY AFFAIRS

Sub Lieutenant Supathra Urwongse

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ISBN 974 - 561 - 693 - 1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การให้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษายพบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

โดย

เรือโทหญิง สุภัทรา เอื้อวงศ์

ภาควิชา

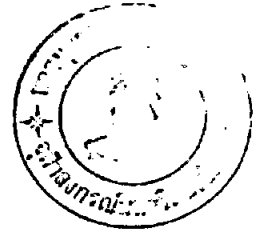
พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัจย์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นหน่วยงานหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ นูนาค)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัจย์)

กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณณโชติ)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การให้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษา
	สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ชื่อนิสิต	เรื่อโทหญิง สุภัทรา เอื้องวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รัชศาสตร์
ภาควิชา	พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา	๒๕๒๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับการให้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาค่าต่างกันโดยใช้แบบสอบถามของ เจมส์ อาร์ เวสต์ และคณะ ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย วณี ออมสิน และคณะ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น .๕๕

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ ๑ ปีที่ ๒ ปีที่ ๓ และปีที่ ๔ จากสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ๕ แห่ง จำนวน ๓๕๕ คน ซึ่งสุ่มโดยวิธีสุ่มแบบชั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละของนักศึกษาพยาบาลที่มีพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้นต่าง ๆ ทำการทดสอบ ไค - สแควร์ วิเคราะห์หาค่ามัธยเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

๑. นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๒. นักศึกษาพยาบาลที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาแตกต่างกัน มีพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๓. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้น สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษากับการให้เหตุผลทาง

จริยธรรม

๔. คะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมในแต่ละระดับชั้น พบว่าในชั้นที่ ๒ ชั้น ๔ และชั้น P นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ ๔ มีคะแนนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในชั้นที่ ๓ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

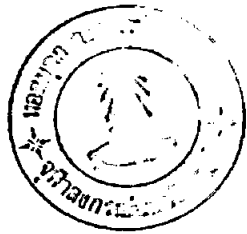
2. There was no significant difference in moral reasoning development among nursing students who have had different academic achievement.

3. There was no interaction between educational level and academic achievement with moral reasoning.

4. The score of moral reasoning in level two, level four and level P of the fourth year nursing students was significant higher than other educational levels ; however, there was no significant difference in score of moral reasoning in level three.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จลงไปได้ ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์ อาจารย์ภาควิชาพยาธิวิทยา และรองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขัย อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ขอคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปูรมโสดิ ผู้ให้คำปรึกษากันสถิติในการวิจัยครั้งนี้ จนกระทั่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยลงไปได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากท่านคณบดีคณะ พยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ราชมัชชี มหาวิทยาลัยมหิดล คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้ให้ความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้กำลังใจในการทำกรวิจัยครั้งนี้ด้วย

ศุภภัทร ใจดวงศ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายงานการวาง	ญ

บทที่

๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ปัญหาของการวิจัย	๕
สมมุติฐานในการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ข้อตกลงเบื้องต้น	๖
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๘
๒ บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
ความหมายของจริยธรรม	๙
แหล่งกำเนิดของจริยธรรม	๑๑
พัฒนาการทางจริยธรรม	๑๓
องค์ประกอบของจริยธรรม	๑๕
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๑
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับอายุหรือระดับชั้นเรียน	๒๑
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับสัมฤทธิผลทางการศึกษา.....	๒๒

๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๒๕
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๕
	การสุ่มตัวอย่างประชากร	๒๕
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๐
	ความเป็นมาและลักษณะของแบบสอบถาม	๓๑
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๕
	การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
	การจัดทำข้อมูล	๓๕
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
๔	ผลการวิจัย	๓๖
	การหาร้อยละของจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติการให้	
	เหตุผลทางจริยธรรมในชั้นต่าง ๆ	๓๖
	การหามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	๓๘
	การวิเคราะห์ความแปรปรวน	๔๔
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	๕๕
	ผลการวิจัย	๕๗
	อภิปรายผลการวิจัย	๕๗
	ข้อค้นพบอื่น ๆ จากการวิจัย	๖๒
	ข้อเสนอแนะ	๖๕
	บรรณานุกรม	๖๖
ภาคผนวก	๗๐
	ภาคผนวก ก. สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีวิเคราะห์	๗๐
	ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	๗๐
	ประวัติ	๗๕

รายการตารางประกอบ

ตาราง

หน้า

๑	แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต \bar{X} และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน S.D. พัฒนาการทางจริยธรรมชั้น X ของกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยแบบภาคตัดขวาง ที่รวบรวมโดยเรสค้	๒๓
๒	แสดงจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งตามสถาบันการศึกษาและระดับชั้น	๒๔
๓	แสดงจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งตามชั้นปีและคะแนนเฉลี่ยสะสม	๓๓
๔	แสดงร้อยละของจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่มีพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้นต่าง ๆ โดยจำแนกตามระดับชั้น.....	๓๕
๕	แสดงร้อยละของจำนวนนักศึกษาพยาบาลที่มีพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้นต่าง ๆ จำแนกตามคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา.....	๓๖
๖	แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD. ของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ DIT ทั้ง ๔ ชั้น ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามชั้นปี	๓๗
๗	แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของคะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ D I T ของนักศึกษาพยาบาลโดยจำแนกตามคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	๓๘
๘	แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ D I T ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามระดับชั้นและคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	๔๒

๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ๒ ทาง (Two way analysis of variance) ของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรม ในชั้น ๒ ๔๓

๑๐ แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้น ๒ โดยการใ้ q-Statistic ของนิวแมน คูลย์ ๔๕

๑๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ๒ ทาง (Two way analysis of variance) ของชั้นที่ ๓ ๔๖

๑๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ๒ ทาง (Two way analysis of variance ของชั้นที่ ๔ ๔๘

๑๓ แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้น ๔ โดยการใ้ q - Statistic ของนิวแมน คูลย์ ๕๐

๑๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ๒ ทาง (Two way analysis of variance ของชั้น P ๕๑

๑๕ แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนพัฒนาการการให้เหตุผลทางจริยธรรมในชั้น P โดยการใ้ q - Statistic ของนิวแมน คูลย์ ๕๓

แผนภูมิที่

- ๑ กราฟเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ DIT ทั้ง ๔ ชั้น ของนักศึกษาพยาบาล จ้าแนกตามชั้นปี ๕๘
- ๒ กราฟเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนการให้เหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ DIT ทั้ง ๔ ชั้น ของนักศึกษาพยาบาล จ้าแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการศึกษา (G.P.A.).... ๕๐